

Marianne Eek:

Investering i norskopplæring og bruk av flerspråklige assistenter i klasserommet

Sammendrag:

Utgangspunktet for innlegget er en doktorgradsstudie som undersøker hvilken betydning bruk av flerspråklige assistenter eller *språkhjelpere* kan ha for andrespråklæringen til voksne nyankomne med liten eller ingen skolebakgrunn. Det teoretiske bakteppet er perspektiver fra blant annet Bonny Nortons teorier om språklæring, identitet og investering og Paolo Freires kritiske pedagogikk.

Klasseromsobservasjoner i studien viser at flerspråklige assistenter bidrar til at språkinnlærere kan delta aktivt i klasserommet, og at det blir mulig å jobbe kontrastivt i språkinnlæringen. Intervjuer med deltakere belyser dessuten at språkhjelperens tilstedeværelse har betydning for voksne nyankomnes grunnleggende behov for trygghet, forståelse og anerkjennelse. Undersøkelsen gir innblikk i sammenhenger mellom andrespråklæring og forhold som kan knyttes til identitet, kapital og ideologi. Dette dreier seg blant annet om de rollene de nyankomne får eller tar i klasserommet, om deres språklige kapital anerkjennes og om mulighetene for å tilegne seg ny språklig kapital, og om ulike språkideologier som er i spill.

Selv om undersøkelsen belyser hvordan språkhjelpere og lærere bidrar til at voksne nyankomne i større grad blir del av praksisfellesskapet klasserommet, peker den også mot utfordringer med å bli del av praksisfellesskap utenfor klasserommet. Undersøkelsen gir dermed innblikk i både myndiggjørende og marginaliserende prosesser som kan knyttes til andrespråklæring.

Marianne Eek er førsteamanuensis i nordisk språkvitenskap ved Høgskolen i Innlandet, og har tidligere jobbet som lærer i grunnskolen og i voksenopplæringen. Forskningsinteressene hennes er på fagfeltene andrespråklæring og flerspråklighet, og hun er særlig opptatt av hva som kan innebære begrensninger og muligheter for andrespråklæring for voksne nyankomne med liten eller ingen skolebakgrunn. I doktoravhandlingen utforsket Eek bruk av flerspråklige assistenter eller språkhjelpere i klasserommet, og i senere forskning har hun vært opptatt av numerasitetsundervisning for voksne nyankomne med begrenset skolegang og andrespråklæring utenfor klasserommet.